

Digitalizācijas regula – dalībvalstu paziņojumi

Saturu nodrošina

Polija



Polija

Ģajā lapā ir informācija par paziņojumiem, ko dalībvalstis sniegušas saskaņā ar Regulu (ES) 2023/2844.

1. Valsts IT portāli saziņai ar tiesām vai citām iestādēm

Polijā nav valsts IT portālu, kas nodrošinātu funkcijas, kuras ir līdzvērtīgas tām, kas paredzētas Eiropas elektroniskās piekļuves punktam, kurā izveidots saskaņā ar Regulas 2023/2844 (ES) par digitalizāciju 4. pantu.

Tomēr vispārīgās jurisdikcijas tiesām ir informācijas portāls, kas paredzēts, lai personām, kuras ir pilnvarotas vai tiesīgas saskaņā ar likumu, it īpaši tiesvedības pusēm un to pārstāvjiem, kā arī tiesnešiem un prokuroriem, būtu vieglāk piekļūst informācijai par viņu lietas statusu un darbībām, kas veiktas viņu lietā. Portālu var izmantot arī iesniegumu un citu lietas dokumentu nosūtīšanai prokuroram, advokātiem, kas darbojas kā aizstāvības advokāti vai juridiskie pārstāvji, vai ģenerālprokuroram, tos augšupielādējot informācijas portālā ar portāla starpniecību.

2. Valsts tiesību akti par videokonferencēm civillietās un komercietās

Tiesas priekšsēdētājs var ieplānot attālinātu uzklaušīšanu pēc savas iniciatīvas vai pēc tādas personas pieprasījuma, kurai jāpiedalās uzklaušīšanā un kura ir norādījusi e-pasta adresi, ja to neliedz uzklaušīšanā veicamo darbību raksturs un ja ņemot vērā attālinātās uzklaušīšanas rīkošana garantē visas pušu procesuālās tiesības un procesa pienācīgu norisi. Attālinātu uzklaušīšanu var pieprasīt septiņu dienu laikā no dienas, kad nosūtīts paziņojums par uzklaušīšanu vai uzaicinājums uz uzklaušīšanu. Izdodot rīkojumu par attālinātu uzklaušīšanu, tiesas priekšsēdētājs var pieprasīt, lai personas, kuras piedalīsies attālinātā uzklaušīšanā ārpus tās čkas telpām, kurā tiesa izskata lietu, atrastos citas tiesas čkā.

Ja dalībnieki ir uzaicināti uz attālinātu uzklaušīšanu, viņi tiek informēti, ka viņi var personīgi ierasties tiesas sēdē zālē vai paziņot par nodomu piedalīties uzklaušīšanā attālināti, ka viņiem ir jāpaziņo par savu nodomu ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms plānotās uzklaušīšanas dienas un ka to var izdarīt, izmantojot norādīto metodi, t. i., izmantojot distances saziņas līdzekļus, ja vien viņi apliecina dalībnieka identitāti un norāda savu e-pasta adresi. Vismaz 24 stundas pirms uzklaušīšanas dalībniekiem paziņo arī to noteikumu saturu, kas reglamentē attālinātās uzklaušīšanas, tīmekļa vietnes adresi, kurā ir norādītas tehniskās programmatūras un aparatūras prasības, kas jāievēro, lai piedalītos attālinātajā uzklaušīšanā, kā arī norādījumus par to, kā pievienoties attālinātajai uzklaušīšanai.

Pienākums paziņot par nodomu piedalīties uzklaušīdānā attālināti neattiecas uz personu, kurai ir piemērota brīvības atņemšana. Tiesas priekšsēdētājs var uzdot personai, kurai ir piemērota brīvības atņemšana, piedalīties procesuālajās darbībās, tikai attālinātas uzklaušīdānas veidā. Ēdā gadījumā, piedaloties attālinātā uzklaušīdānā aizturēšanas vietā, personai ir jābūt ieslodzījuma vietas vai pirmstiesas apcietinājuma centra administrācijas pārstāvja, personas likumīgā pārstāvja, ja tāds ir iecelts, un tulka, ja tāds ir uzaicināts, pavadībā. Tie paši noteikumi attiecas uz personām, kurām veic terapeitiskas procedūras.

Personai, kura nav sekmīgi pieprasījusi attâlinâtu uzklausîðanu vai kura nav paziðojusi par nodomu piedalîties

uzklausîðanâ attâlinâti, ir jâierodas uz sçdi tiesas çkâ, kurâ notiek tiesvedîba, bez papildu pavçstes.

Personai, kas piedalās attālinātā sūdcē ārpus tiesas telpām, ir pienākums informēt tiesu par savu atrašanās vietu un ar pienācīgu rūpību nodrošināt, lai apstākļi šajā vietā būtu saderīgi ar ciedu pret tiesu un netraucētu tiesai veikt procesuālās darbības, kurās šī persona ir iesaistīta. Ja persona atsakās sniegt iepriekš minēto informāciju vai ja tās rīcība rada pamatotas šaubas par to, vai procesuālās darbības, kurās tā tiks iesaistīta attālināti, var tikt pienācīgi veiktas, tiesa var uzaicināt šo personu ierasties tiesas sēdē zālē.

Noteikums par attālinātām uzklaušīdānām nepiemēro, ja šķēdē notiek aiz slēgtām durvīm, ja vien visi procesuālo darbību dalībnieki neatrodas tiesas čkā (tas cita starpā attiecas uz lietām par laulības atzīdānu par neesošu, laulības esības vai neesības konstatēdānu, laulības šķīrēdānu un laulāto atšķīrēdānu pēc viena no iesaistīto laulāto pieprasījuma, ja vien abas puses nepieprasa, lai lieta tiktu izskatīta publiski, un tiesa uzskata, ka tas nekaitēs morāles principiem). Lietas izskatēdāna slēgtā šķēdē lietās par laulības atzīdānu par neesošu, laulības esības vai neesības konstatēdānu, laulības šķīrēdānu vai laulāto atšķīrēdānu neliedz pierādījumus iegūt attālināti, ja tas ievērojami pāātrina tiesvedību vai rada ievērojamus izmaksu ietaupījumus.

Noteikumi par attālinātu uzklaušīšanu neattiecas uz personu, par kuru iesniegts pieteikums par rīcībnespējas noteikšanu, ja tā ir jāuzklausa, vai uz liecinieku-ekspertu piedalīšanos šajos procesos.

Mediators var rīkot mediācijas sesiju, izmantojot tehniskas ierīces, kas ļauj sesiju vadīt attālināti, ja puses tam piekrīt.

Attālinātām uzklaušīdānām izmantotās videokonferenču sistēmas ir *Jitsi (WebRTC)* un *Avaya Equinox (H.232, SIP, WebRTC)*.

Tiesu tīmeklī vietnēs ir sniegta papildu informācija par uzklaušdānām, kas notiek attālināti, arī par to, kā pārbaudīt savienojumu, kā sazināties ar atbalsta centru un kādas darbības jāveic.

Uz attālinātām uzklaušdānām attiecas arī noteikumi, kas paredz, ka tiesas šķēdes jāieraksta ar skaņas ierakstīšanas ierīcēm vai skaņas un attēla ierakstīšanas ierīcēm. Ģādi ieraksti un ar tiem saistītie metadati tiek glabāti IKT sistēmā, kas nodrošina to konfidencialitāti un integritāti un aizsargā tos pret nozaudēšanu vai iznīcināšanu (sk. tieslietu ministra 2015. gada 2. marta Noteikumus par atklātu uzklaušdānu audio vai video ierakstiem civilīietās; Tiesību aktu Vēstnesis, 2023. g., 309. punkts. Pusēm un lietas dalībniekiem ir tiesības sademt lietas materiālos saglabāto skaņu vai attēlu un skaņu ierakstus.

Pirms attālinātas uzklaušīšanas un tās laikā puse un tās pārstāvis var savstarpēji sazināties arī, izmantojot savus saziņas kanālus.

Videokonferencēs runas-teksta tehnoloģija netiek izmantota.

Valsts infrastruktūra atbilst Tīmekļa satura pieejamības pamatnostādņu (WCAG) 2.1. versijai attiecībā uz personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, dzirdes traucējumiem vai redzes traucējumiem. *Jitsi* un *Avaya Equinox* platformas ir saderīgas ar WCAG 2.1. 9.

Tiesa var pārbaudīt dalībnieku datus, salīdzinot tos ar personas apliecību vai citu personu apliecinošu dokumentu. Attālinātas tiesas sēdes laikā dalībnieki kamerā uzrāda savu personu apliecinošo dokumentu.

Procesuālās darbības, ko puses un citi dalībnieki, kuri neatrodas tiesas sēdes telpās, veic attālinātās uzklausišanas laikā, ir spēcīga, ja vien likumā nav noteikts, ka tās jāveic rakstveidā. Puses var iztaujāt lieciniekus tieši vai ar to iecelta pārstāvja starpniecību. Puse var iebilst pret liecinieka nopratināšanu ārpus tiesas sēžu zāles, izmantojot attālinātu uzklausišanu, bet ne vēlāk kā septiņas dienas pēc tam, kad tai paziņots par nodomu pierādījumus iegūt šādā veidā. Ja iebildums tiek pieņemts, tiesa uzaicina liecinieku ierasties personīgi.

Arvalstnieks sniedz liecību tiesā viņam zināmā valodā. Tai nav obligāti jābūt viņa dzimtajai valodai. Tiesa var izmantot tulka pakalpojumu, lai nopratinātu liecinieku, kuram nav pietiekamu poļu valodas zināšanu. Tulku honorāri ir iekļauti tiesas noteiktajos atlīdzināmajos tiesāšanās izdevumos. Pušu uzklaušīšanu reglamentē noteikumi par lieciniekiem.

Ja pierādījumu raksturs to neliedz, tiesa, kas izskata lietu, var nolemt iegūt pierādījumus, izmantojot attālinātu uzklaušānu. Pierādījumu iegūšanas pieprasījumā pusei ir jānorāda pierādījumi tā, lai tos varētu iegūt, un

jāprecizē fakti, kas ar šiem pierādījumiem jāpierāda. Pieprasījumā var arī norādīt, vai puse vēlas iegūt pierādījumus attālinātas uzklaušīšanas veidā.

Ja izmanto videokonferenci, jebkāda saziņa starp dalībniekiem un tiesas infrastruktūru tiek šifrēta, izmantojot TLS protokolu. Turklāt katrai videokonferencei tiek ienerģēta droša saite savienojuma izveides vajadzībām.

3. Valsts tiesību akti par videokonferencēm krimināllietās

Polijas Kriminālprocesa likums it īpaši ļauj attālināti nopratināt lieciniekus un apsūdzētos.

Liecinieku var uzklaušīt, izmantojot tehniskas ierīces, kas to padara iespējamu attālināti, reāllaikā vienlaicīgi pārraidot attēlu un skaņu. Pirmstiesas procesā, ja prokurors procesuālo darbību veic attālināti, lieciniekam savā atrašanās vietā ir jābūt prokurora-staģiera, prokurora palīga vai prokuratūras dienesta ierēdņa pavadībā, savukārt tiesas procesā lieciniekam jābūt tiesneša-staģiera, tiesas sekretāra, tiesneša palīga vai tiesas darbinieka, kas strādā tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas liecinieks, pavadībā. Ja liecinieks atrodas ieslodzījuma vietā vai pirmstiesas aizturēšanas centrā, viņu var uzklaušīt, klātesot ieslodzījuma vietas vai aizturēšanas centra administrācijas pārstāvim vai, ja liecinieks ir ārvalstīs dzīvojošs Polijas valstspiederīgais, – klātesot konsulārajai amatpersonai. Liecinieku, kurš slimības, invaliditātes vai citu nepārvaramu šķēršļu dēļ nevar atsaukties uz pavēsti, var nopratināt vietā, kur viņš uzturas. Noteikumi par liecinieku attālinātu uzklaušīšanu attiecas arī uz lieciniekiem-ekspertiem.

Liecinieku var nopratināt attālināti jebkurā kriminālprocesa posmā. Tādējādi tiesai, prokuroram, kā arī jebkurai iestādei, kas nav prokurors un kas veic pirmstiesas izmeklēšanu, ir tiesības nopratināt liecinieku attālināti. Īpašā gadījumā amatpersona vai cits darbinieks, ko pilnvarojis izmeklēšanas iestādes vadītājs, piedalās procesuālajā darbībā, kas tiek veikta liecinieka atrašanās vietā. Tehniskos apstākļus liecinieka nopratināšanai nodrošina iestāde, kas vada tiesvedību. Polijas kriminālprocesā nav noteikts saraksts ar iemesliem, kas pamato liecinieka attālinātu nopratināšanu. Tā kā Polijas tiesību aktos šajā ziņā nav paredzēti nekādi ierobežojumi, iestāde, kas vada tiesvedību, var pieņemt lēmumu par liecinieka nopratināšanu attālināti pēc savas ierosmes vai pēc pušu vai liecinieka lūguma. Šo lēmumu nevar apstrīdēt.

Pirmstiesas apcietinājuma procedūrās citādi obligāto prasību par aizdomās turētā nogādāšanu tiesā var neievērot, ja aizdomās turētā dalību uzklaušīšanā var nodrošināt, it īpaši, ja viņš sniedz liecības, izmantojot tehniskas ierīces, kas ļauj veikt nopratināšanu attālināti, reāllaikā pārraidot vienlaikus attēlu un skaņu. Ja aizdomās turētais atrodas ieslodzījuma vietā vai pirmstiesas aizturēšanas centrā, uzklaušīšanas laikā aizdomās turētā atrašanās vietā jāatrodas tiesas darbiniekam, tiesneša palīgam vai ieslodzījuma vietas vai aizturēšanas centra administrācijas pārstāvim. Aizstāvības advokāts pievienojas šādai attālinātai uzklaušīšanai apsūdzētā atrašanās vietā, ja vien advokāts neierodas tiesā, lai pievienotos uzklaušīšanas procesam, vai tiesa tam uzliek par pienākumu ierasties tiesas sēdē tiesas čukā, lai novērstu risku, ka lēmums par pirmstiesas apcietinājuma piemērošanu netiks pieņemts pirms apsūdzētā aizturēšanas termiņa beigām. Ja aizstāvības advokāts piedalās uzklaušīšanā vietā, kas nav apsūdzētā atrašanās vieta, tiesa pēc apsūdzētā vai aizstāvības advokāta lūguma var noteikt noteikta ilguma pārtraukumu un ļaut aizstāvības advokātam un apsūdzētajam apspriesties pa tālruni, izņemot gadījumus, kad šāda lūguma apmierināšana varētu traucēt pienācīgu tiesas sēdes norisi vai radīt risku, ka lēmums par pirmstiesas apcietinājuma piemērošanu netiks pieņemts pirms apsūdzētā aizturēšanas termiņa beigām. Noteikums par apsūdzētā piedalīšanos attālinātā uzklaušīšanā neattiecas uz nedzirdīgu, mēmu vai neredzīgu apsūdzēto. Attālinātai uzklaušīšanai apsūdzētā atrašanās vietā var pievienoties arī tuļks.

Ja apsūdzētajam, palīgprokuroram vai privātam prokuroram ir atņemta brīvība, tiesas priekšsēdētājs var atcelt pienākumu viņiem personīgi piedalīties uzklaušīšanā, ja viņi var tajā piedalīties, izmantojot tehniskas ierīces, kas nodrošina attālinātu dalību, reāllaikā pārraidot vienlaikus attēlu un skaņu. Šādā gadījumā pusei tās atrašanās vietā ir jābūt tiesas darbinieka vai tiesneša palīga, kas strādā tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas šī puse, vai attiecīgā gadījumā ieslodzījuma vietas vai pirmstiesas apcietinājuma centra, kurā šī puse tiek turēta apcietinājumā, administrācijas pārstāvja pavadībā. Apsūdzētā aizstāvības advokāts var piedalīties uzklaušīšanā apsūdzētā atrašanās vietā vai ierasties tiesā personīgi (izņemot uzklaušīšanas, kurās aizstāvības advokāts piedalās uzklaušīšanā vietā, kas nav apsūdzētā atrašanās vieta, tiesa pēc apsūdzētā vai aizstāvības advokāta pieprasījuma var noteikt noteikta ilguma pārtraukumu, kas ļauj turpināt sēdi tajā pašā dienā, lai aizstāvības advokāts un apsūdzētais varētu apspriesties pa tālruni, ja vien šāds lūgums nav acīmredzama tiesību uz aizstāvību ļaunprātīga izmantošana, jo īpaši, ja ar to tiek mēģināts traucēt vai nepamatoti paildzināt tiesas sēdi). Ja attālinātās uzklaušīšanas laikā, ko veic, izmantojot tehniskās ierīces, kas ļauj tiesvedības darbības veikt

attālināti, reāllaikā pārraidot vienlaikus attēlu un skaņu, ir nepieciešams tulks, vidē pievienojas apsūdzētajam vidē atrašanās vietā, ja vien tiesas priekšsēdētājs nav devis citu rīkojumu.

Izņēmuma gadījumos, ja pastāv bažas, ka apsūdzētā klātbūtne varētu iebiedēt līdzapsūdzētā liecības vai liecinieka-eksperta liecību, tiesas priekšsēdētājs var arī izvēlēties, ka nopratināšana notiek, izmantojot tehniskas ierīces, kas ļauj veikt nopratināšanu attālināti, reāllaikā pārraidot vienlaikus attēlu un skaņu. Vietā, no kuras tiek sniegta liecība, jābūt klāt tiesas darbiniekam, tiesneša palīgam vai tiesas sekretāram.

Lietās, kas saistītas ar tīvu noziegumu pret dzīvību un veselību vai brīvību, vai noziegumu, kas saistīts ar vardarbību vai nelikumīgiem draudiem, par kuriem paredzētais maksimālais brīvības atņemšanas sods ir vismaz astoņi gadi, ja pastāv bažas, ka apsūdzētā klātbūtne varētu iebiedēt cietušo, tiesas priekšsēdētājs pēc cietuša lūguma pieprasa apsūdzētajam atstāt tiesas sēdi uz cietuša nopratināšanas laiku (izņemot gadījumus, kad tas nav ieteicams, jo ir nepieciešams precīzi noskaidrot faktus). Ja to neliedz tehniski vai organizatoriski apsvērumi, dodot rīkojumu apsūdzētajam atstāt tiesas sēdi, tiesas priekšsēdētājs ļauj vidē piedalīties uzklaušānā, izmantojot ierīces, kas nodrošina attālinātu klātbūtni, reāllaikā pārraidot vienlaikus attēlu un skaņu; šādā gadījumā jānodrošina tiesas darbinieka, tiesneša palīga vai tiesas sekretāra klātbūtne apsūdzētā atrašanās vietā.

Tāpat ir iespējams apsūdzēto nopratināt attālināti, izmantojot paātrināto procedūru. Citādi obligātā prasība nogādāt likumpārkāpēju tiesā var tikt atcelta ar nosacījumu, ka tiek nodrošināts, ka likumpārkāpējs piedalās visās tiesvedības darbībās, kurās vidē ir tiesības piedalīties, it īpaši, ka vidē var sniegt savus paskaidrojumus, izmantojot tehniskas ierīces, kas ļauj šīs darbības veikt attālināti, reāllaikā pārraidot vienlaikus attēlu un skaņu. Šādos gadījumos tiesas darbiniekam vai tiesneša palīgam, kas strādā tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas attiecīgais likumpārkāpējs, ir jāatrodas likumpārkāpēja atrašanās vietā, lai veiktu visas tiesvedības darbības, ko veic, izmantojot tehniskas ierīces, kas ļauj tās veikt attālināti. Ieceltais aizstāvības advokāts piedalās tiesvedības darbībās, izmantojot tehniskas ierīces, kas ļauj šīs darbības veikt attālināti, pievienojoties likumpārkāpējam tā atrašanās vietā. Ja ir nepieciešams tulks, vidē piedalās tiesas darbībās, ko veic ar tehniskām ierīcēm, kas ļauj tās veikt attālināti likumpārkāpēja atrašanās vietā. To tiesvedības darbību laikā, kurās apsūdzētais piedalās, izmantojot tehniskas ierīces, kas ļauj šīs darbības veikt attālināti, procesa dalībnieki var izvēlēties iesniegt lūgumus, sniegt citus paziņojumus un veikt procesuālās darbības tikai mutiski protokolam. Tiesai ir jāinformē apsūdzētais un vidē aizstāvības advokāts par visu to procesuālo dokumentu saturu, kas ir saņemti un pievienoti lietas materiāliem kopā prasības iesniegšanas izskatīšanai tiesā. Ja apsūdzētais vai aizstāvības advokāts to pieprasa, tiesai ir jānolasa šādu dokumentu saturs. Visus apsūdzētā un vidē aizstāvības advokāta procesuālos dokumentus, izņemot tos, kurus nebija iespējams iesniegt tiesā, vidē var nolasīt uzklaušāšanas laikā. Tiklīdz šie dokumenti ir nolasīti, tiem ir procesuāls spēks kā mutiskām procesuālām darbībām.

Izpildes procedūrās var izmantot arī attālinātas uzklaušāšanas. Ja tiesvedība attiecas uz notiesātu personu, kurai ir piemērota brīvības atņemšana, uzklaušāšanu var rīkot, izmantojot tehniskas ierīces, kas ļauj darbību veikt attālināti, reāllaikā pārraidot vienlaikus attēlu un skaņu. Piedaloties šajā procesuālajā darbībā, notiesāto personu tās atrašanās vietā pavada ieslodzījuma vietas vai pirmstiesas apcietinājuma centra administrācijas pārstāvis, aizstāvības advokāts, ja to iecēlusi notiesātā persona vai tiesa, un tulks, ja tāds ir norīkots.

Ja kā liecinieks tiek nopratināts bērns, pavēste tiek adresēta bērna vecākiem vai aizbildņiem. Ja nopratināmā persona ir jaunāka par 18 gadiem, ar to saistītās procesuālās darbības, ciktāl iespējams, būtu jāveic likumīgā aizbildņa, faktiskā aizbildņa vai nopratinātās personas norādīta pieauguša klātbūtnē, izņemot gadījumus, kad tas kaitētu tiesvedībai vai pret ko iebilst uzklaušāmā persona.

Praksē procesa puses vienojas ar tiesu par šo jautājumu rakstiski vai pa e-pastu un tālruni. Lai pirmais iesniegums būtu formāli pamatots, tajā ir jānorāda tālruņa numurs, faksa numurs un e-pasta adrese vai jāiekļauj paziņojums, ka attiecīgajai pusei nav tālruņa numura, faksa numura un e-pasta adreses. Tas padara šādu informāciju pārbaudāmu sarakstes laikā.

Tiesa var pārbaudīt dalībnieku datus, salīdzinot tos ar personas apliecību vai citu personu apliecinošu dokumentu. Attālinātās tiesas sēdes laikā dalībnieki kamerā uzrāda savu personu apliecinošo dokumentu. Ja persona atsakās pakļauties identitātes pārbaudei vai ja tās identitāti nevar pārbaudīt, tiesas priekšsēdētājs var likt attiecīgajai personai atstāt vietu, kur notiek tiesas darbība. Turklāt personai, kas piedalās uzklaušānā, kura notiek, izmantojot tehniskas ierīces, kas ļauj veikt uzklaušāšanu ārpus tiesas telpām, izmantojot distances saziņas līdzekļus, pēc tiesas priekšsēdētāja pieprasījuma ir jāsniedz informācija par savu atrašanās vietu un pavadošajām personām.

Valsts infrastruktūra atbilst Tīmekļa satura pieejamības pamatnostādņu (WCAG) 2.1. versijai attiecībā uz personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, dzirdes traucējumiem vai redzes traucējumiem. *Jitsi* un *Avaya Equinox* platformas ir saderīgas ar WCAG 2.1. 9.

Attālinātām uzklaušīdām izmantotās videokonferenču sistēmas ir *Jitsi (WebRTC)* un *Avaya Equinox (H.232, SIP, WebRTC)*. Tiesu tīmekļa vietnēs ir sniegta papildu informācija par tiesas sēdču mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīdām, kas notiek, izmantojot videokonferenci, arī par to, kā pārbaudīt savienojumu, kā sazināties ar atbalsta centru un kādas darbības jāveic.

Ja izmanto videokonferenci, jebkāda saziņa starp dalībniekiem un tiesas infrastruktūru tiek šifrēta, izmantojot TLS protokolu. Turklāt katrai videokonferencijai tiek ienerģēta droša saite savienojuma izveides vajadzībām.

Videokonferenču runas-teksta tehnoloģija netiek izmantota.

Ar attēla un skaņas tveršanas ierīci tiek veikti šādu procesuālo darbību ieraksti:

- liecinieka vai liecinieka-eksperta nopratināšana, ja pastāv bažas, ka pierādījumu iegūšana no attiecīgās personas nebūs iespējama turpmākā tiesvedībā, un ja uzklaušīdānu saskaņā ar juridiskās palīdzības procedūru rīko cita tiesa;
- cietušanā, kurā lietas izskatīšanas laikā ir jaunāks par 15 gadiem, nopratināšana lietās par nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai nelikumīgiem draudiem, vai nodarījumiem pret brīvību, nodarījumiem pret seksuālo brīvību un tikumību, kā arī nodarījumiem pret īmeni un aizbildnību;
- liecinieka, kurā uzklaušīdānu brīdī ir jaunāks par 15 gadiem, nopratināšana lietās par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai nelikumīgiem draudiem, vai nodarījumiem pret seksuālo brīvību un tikumību, kā arī pret īmeni un aizbildnību, kā noteikts attiecīgajās Kriminālkodeksa nodaļās;
- cietušanā nopratināšana lietās par izvarošanu un piespiešanu veikt seksuālas darbības, nepieskaitāmības vai bezpalīdzības stāvoklī esošas personas seksuālu izmantošanu un atkarības stāvoklī vai kritiskā dzīves situācijā esošas personas seksuālu izmantošanu;
- tāda liecinieka nopratināšana, kuram ir garīga rakstura vai attīstības traucējumi, traucēta uztveres spēja vai traucēta uztveres atjaunošana (ja ir pamatotas bailes, ka personas nopratināšana citos apstākļos, nevis tiesas sēdē, piedaloties ekspertam-psihiologam, varētu ietekmēt viņa garīgo stāvokli vai tikt būtiski traucēta).

Šādos gadījumos nopratināšanas attēla un skaņas ieraksts tiek atskaņots un nopratināšanas protokols tiek nolasīts galvenajā tiesas sēdē.

Citos gadījumos uzklaušīdānu var ierakstīt ar attēla un skaņas tveršanas ierīcēm, ja tas ir iespējams, ņemot vērā tiesai pieejamās tehnoloģijas.

Rīkojumus, ko galvenajā tiesas sēdē izdevis tiesas priekšsēdētājs, var pārsūdzēt iztiesāšanas sastāvā, ja vien lietu neizskata tiesnesis vienpersoniski. Arī trūkumi procesuālo darbību veikšanā, arī attālinātās uzklaušīdānu gadījumā, var būt par pamatu pārsūdzībai, ja šādi trūkumi varētu būt ietekmējuši nolēmuma pieņemšanu.

4. Tiesas nodevas civillietās un komercietās

Regula 1896/2006:

Pieteikums Eiropas maksājuma rīkojumam:

- 30 PLN – prasījuma summa līdz 500 PLN;
- 100 PLN – prasījuma summa no vairāk nekā 500 PLN līdz 1500 PLN;
- 200 PLN – prasījuma summa no vairāk nekā 1500 PLN līdz 4000 PLN;
- 400 PLN – prasījuma summa no vairāk nekā 4000 PLN līdz 7500 PLN;
- 500 PLN – prasījuma summa no vairāk nekā 7500 PLN līdz 10 000 PLN;
- 750 PLN – prasījuma summa no vairāk nekā 10 000 PLN līdz 15 000 PLN;
- 1000 PLN – prasījuma summa no vairāk nekā 15 000 PLN līdz 20 000 PLN.
- Par pieteikumu atcelt Eiropas maksājuma rīkojumu ir jāmaksā puse no iepriekš minētajām nodevām;
- 300 PLN – pieteikums par Eiropas maksājuma rīkojuma izpildes atteikumu.

Regula 861/2007:

- 100 PLN – pieteikums lietā saskaņā ar Eiropas procedūru maza apmēra prasībām;
- 300 PLN – pieteikums atteikt Eiropas procedūrā maza apmēra prasībām pieņemta sprieduma izpildi.

Regula 655/2014:

- 100 PLN – pieteikums par Eiropas kontu apīlāšanas rīkojuma izdošanu, grozīšanu, atsaukšanu, izbeigšanu, izpildes grozīšanu, izpildes ierobežošanu vai izpildes izbeigšanu;
- 100 PLN – pieprasījums saņemt finanšu informāciju, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Regulā (ES) Nr. 655/2014, ar ko izveido Eiropas kontu apīlāšanas rīkojuma procedūru, lai atvieglotu pārrobežu parādu piedziņu civillietās un komercietās.

Regula 805/2004:

- 50 PLN – pieteikums par Eiropas izpildes rīkojuma apstiprinājuma izdošanu vai atsaukšanu vai par Eiropas izpildes rīkojuma, kas apstiprināts par Eiropas izpildes rīkojumu, izpildes atsaukšanas vai ierobežošanas apstiprinājuma izdošanu;
- 300 PLN – pieteikums par atteikumu izpildīt spriedumu, kas apstiprināts par Eiropas izpildes rīkojumu.

Regula 1215/2012:

- 300 PLN – pieteikums par atteikumu izpildīt lēmumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regulu (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās;
- 300 PLN – pieteikums par atzīšanas atteikumu vai pieteikumu par to, ka nav pamata atteikt lēmuma atzīšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regulu (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās;
- 20 PLN par katru līdz 10 lappušu garu izsniegtā dokumenta daļu – pieteikums apliecības saņemšanai saistībā ar spriedumu civillietās vai komercietās.

Regula 606/2013:

- 300 PLN – pieteikums par izpildes atteikumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Regulu (ES) Nr. 606/2013 par aizsardzības pasākumu savstarpēju atzīšanu civillietās;
- 300 PLN – pieteikums par atzīšanas atteikumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Regulu (ES) Nr. 606/2013 par aizsardzības pasākumu savstarpēju atzīšanu civillietās;
- 20 PLN par katru līdz 10 lappušu garu izsniegtā dokumenta daļu – pieteikums apliecības saņemšanai par aizsardzības pasākumiem civillietās.

Regula 4/2009:

- 300 PLN – pieteikums par izpildes atteikumu saskaņā ar Padomes 2008. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās;
- 20 PLN par katru līdz 10 lappušu garu izsniegtā dokumenta daļu – pieteikums apliecības saņemšanai attiecībā uz lēmumu par laulības šķīšanu, laulāto atšķīšanu vai laulības atzīšanu par neesošu.

Parasti uzturlīdzekļu saņēmējs ir atbrīvots no tiesāšanās izdevumiem, un maksātājam ir jāsedz tiesāšanās izdevumi saskaņā ar Regulu Nr. 4/2009, 1964. gada 17. novembra Civilprocesa kodeksu un 2005. gada 28. jūlija Likumu par tiesāšanās izdevumiem civillietās.

Regula 2016/1103:

- 300 PLN – pieteikums par citā dalībvalstī pieņemta lēmuma izpildāmības pasludināšanu;
- 300 PLN – paziņojums, ka ārvalsts tiesas nolēmums vai citas ārvalsts iestādes lēmums ir vai nav jāatzīst.

Regula 2019/1111:

- 300 PLN – pieteikums par ārvalsts tiesas nolēmuma vai citas ārvalsts iestādes lēmuma atzīšanu vai neatzīšanu;
- 300 PLN – pieteikums par ārvalsts tiesas nolēmuma vai citas ārvalsts iestādes lēmuma, vai izlīguma, kas noslēgts šajā tiesā vai iestādē vai ko apstiprinājusi šī tiesa vai iestāde, izpildāmības atzīšanu;

- 300 PLN – pieteikums par izpildes atteikumu saskaņā ar Padomes 2019. gada 25. jūnija Regulu (ES) 2019/1111 par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par bērnu starptautisko nolaupīšanu;
- 300 PLN – pieteikums par atzīšanas atteikumu vai par atzīšanas atteikuma pamatojuma neesību saskaņā ar Padomes 2019. gada 25. jūnija Regulu (ES) 2019/1111 par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par bērnu starptautisko nolaupīšanu;
- 600 PLN – pieteikums par laulības šķīršanu un pieteikums par laulāto atšķīršanu;
- 100 PLN – pieteikums par laulības šķīršanas vai laulāto atšķīršanas sprieduma grozīšanu, ciktāl tas attiecas uz vecāku atbildību;
- 100 PLN – pieteikums par prasījuma apīlāšanas rīkojuma izdošanu, grozīšanu vai atcelšanu.

Laulības šķīršanas, laulāto atšķīršanas vai laulības atzīšanas par neesošu gadījumā, ja uzturēdams ir piedēvēti laulātajam ar nolēmumu, ar ko izbeidz tiesvedību attiecīgajā instancē, no laulātā, kurš ir atbildīgs par piedēvēto prasījumu, tiek iekasēta proporcionāla nodeva un, ja ir izdots rīkojums par viena laulātā izlikšanu no mājokļa vai par laulāto kopīgās mantas sadali, ir jāmaksā arī nodeva, kas vienāda ar summu, kura šādā lietā iekasējama par prasību vai pieteikumu.

Regula 650/2012:

- 300 PLN – pieteikums par ārvalsts tiesas nolēmuma vai citas ārvalsts iestādes lēmuma atzīšanu vai neatzīšanu;
- 300 PLN – pieteikums Eiropas mantojuma apliecības saņemšanai;
- 20 PLN par katru līdz 10 lappušu garu izsniegtā dokumenta daļu – pieteikums Regulā (ES) Nr. 650/2012 paredzēto apliecību saņemšanai;
- 300 PLN – pieteikums par ārvalsts tiesas nolēmuma izpildāmības pasludināšanu.

Regula 2015/848:

- ārvalstu kreditora prasījumu iesniegšana maksātnespējas procedūrā ir bez maksas, ja tā veikta 30 dienu laikā pēc maksātnespējas pasludināšanas;
- nodeva, kas atbilst 15 % no vidējās mēnešalgas nozarē, kurā darbojas attiecīgais uzņēmums, izņemot prēmijas par darba rezultātiem, kas izmaksātas no peļņas iepriekšējā gada trešajā ceturksnī (2024. gadā – 1119,34 PLN), tiek iekasēta par ārvalstu kreditora prasījuma iesniegšanu maksātnespējas procesā pēc tam, kad ir pagājis 30 dienu termiņš pēc maksātnespējas pasludināšanas.

Nodevas netiek iekasētas saistībā ar saziņu starp fiziskām vai juridiskām personām vai to pārstāvjiem ar centrālajām iestādēm atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 4/2009 un Regulai (ES) 2019/1111 vai ar kompetentajām iestādēm atbilstīgi Direktīvas 2003/8/EK IV nodaļai.

Papildu informācija par nodevām civillietās un komercietās:

- 100 PLN – pieteikums par sprieduma vai pamatota lēmuma par lietas būtību izsniegšanu, ja tas iesniegts nedēļas laikā pēc attiecīgā lēmuma publicēšanas vai izsniegšanas;
- 30 PLN – pieteikums par tāda lēmuma izsniegšanu, kas nav iepriekš minētais lēmums, vai motivēta rīkojuma izsniegšanu, ja šāds pieteikums ir iesniegts vienas nedēļas laikā no minētā lēmuma vai rīkojuma publicēšanas vai izsniegšanas dienas;
- 20 PLN par katru līdz 10 lappušu garu izsniegtā dokumenta daļu – pieteikums par šādu dokumentu izsniegšanu, pamatojoties uz lietas materiāliem: apliecināta kopija, izraksts vai izvilkums, lēmuma kopija ar tā galīguma apliecinājumu, lēmuma kopija ar izpildāmības apliecinājumiem, apliecība;
- 20 PLN par katru līdz 20 lappušu garu izsniegtās kopijas daļu – pieteikums par kāda dokumenta kopijas saņemšanu no lietas materiāliem;
- PLN 20 par katru izsniegtu datora atmiņas ierīci – pieteikums tiesas sēdes audio ieraksta vai video un audio ieraksta izsniegšanai.

5. Elektroniskās maksāšanas metodes

Tiesas nodevas gan pārrobežu, gan iekšzemes lietā tiek samaksātas vai nu bezskaidras naudas veidā uz kompetentās tiesas bankas kontu, vai arī skaidrā naudā tiesas kasē. Tādā pašā veidā var samaksāt tiesas noteiktus naudas sodus un avansa maksājumus ekspertu vai liecinieku izdevumiem. Attiecīgie bankas kontu

numuri ir publicēti konkrēto tiesu iestāžu tīmekļa vietnēs.

6. Paziņojums par decentralizētās IT sistēmas agrīnu izmantošanu

Polija sāks izmantot decentralizēto IT sistēmu no tās piemērošanas dienas, kas noteikta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2023/2844 26. panta 3. punktu saistībā ar 10. panta 3. punktu.

7. Paziņojums par videokonferenču agrīnu izmantošanu civillietās un komercietās

—

8. Paziņojums par videokonferenču agrīnu izmantošanu krimināllietās

—

 Lapa atjaunināta: 13/04/2026

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.